

Nr 881

Av fru Nettelbrandt m. fl., om ökat stöd åt den inhemska turismen.

(Lika lydande med motion nr 740 i Första kammaren)

Stor enighet råder mellan experterna om utvecklingskraften i den svenska turismens utveckling i Sverige. Sålunda framhöll redan 1964 års turisttrafikutredning i sitt betänkande, att förutsättningarna för en expansion av turismen i Sverige ständigt förbättras till följd av ökad fritid, längre semester och bättre ekonomiska resurser. En följd av denna utveckling är ett stigande krav på utbyggnad av turistanläggningar. Åtgärder för att främja möjligheterna till turism inom landet har därför kommit att framstå som en viktig angelägenhet.

Alla tecken tyder på att denna mycket dynamiska del av näringslivet på 1970- och 1980-talen har stora utvecklingspotentialer. Givetvis är efterfrågan beroende av den aktuella konjunktursituationen, då ju turistefterfrågan inte tillhör den del av konsumtionen, som först prioriteras. Men bortsett från detta kommer turismen att öka, eftersom efterfrågan har samband med vår ökade fritid och det numera allmänt accepterade och angelägna behovet av miljöombyte, rekreation etc.

Denna motion om vår turistnäring tar upp två grundläggande synpunkter. Den aktuella situationen i vår bytesbalans och den därmed sammanhängande *valutasituationen* — finansplanen visar ett kraftigt underskott i det s. k. turistnettot — har fört fram utlandsturismen i fokus. Det saknas inte röster i den aktuella debatten med krav på restriktioner, extra avgifter etc. i syfte att reglera den svenska turismen utomlands. Vi anser att det vore en olycklig väg. Vi vill i stället här peka på nödvändiga stimulansåtgärder för att öka den inhemska turismens attraktionskraft.

Andra synpunkten gäller lokalisering eller regionalpolitiska aspekter på turismen. De områden eller delar av Sverige, där avfolkningen varit störst, ser ut att på 1970- och 1980-talen bli de områden i Sverige, som lämpar sig synnerligen väl för en utbyggd turist- och fritidsverksamhet. Detta gäller framför allt stora delar av Norrland och Norrlands inland, skogslänen samt Gotland och några andra områden med svag ekonomi. En satsning på turismen skulle verksamt bidra till att hålla befolkningen kvar i dessa bygd-er och samtidigt skapa möjligheter för ekonomisk försörjning och en me-

ningsfull sysselsättning. Vi knyter därför stora förhoppningar till den utredning, som tillsattes under 1969 med benämningen »sakkunniga för planering av turistanläggningar och friluftsområden m.m.» I direktiven heter det nämligen bl. a.: »Härvid bör bl. a. undersökas möjligheterna att stimulera fritidsbebyggelse och fritidsanläggningar inom sådana glesbygder, där mark och byggnader genom jordbrukets rationalisering blivit disponibla för andra ändamål.» Vi tror att detta samtidigt ökar standarden på olika områden, t. ex. vägarna i glesbygden.

Slutsatsen av det ovan anförda i denna motion pekar främst på två viktiga mål för en utbyggnad av turiststödet i Sverige: dels bättre balans mellan inländsk och utländsk turism både vad avser svenskars turistanvändning och stimulansåtgärder för att locka icke-svenskar som turister till vårt land och dels att verksamt bidra till en utbyggnad av turismen i glesbygdsområdena, speciellt som ju dessa besitter just de egenskaper ur miljösynpunkt, som så starkt efterfrågas från Europas tätorter, nämligen frisk luft, friskt vatten, fria ytor och exklusiv avskildhet.

Alldeles oavsett från vad den sittande utredningen kan komma att föreslå vill vi i denna motion särskilt framhålla behovet av åtgärder som på relativt kort sikt och med små insatser kan göras för att stimulera den inhemska turistnäringen. Vi vill i detta sammanhanget särskilt peka på behovet av stimulansåtgärder för den befintliga mindre turistverksamheten i glesbygderna samt åtgärder för att stimulera en ökad etablering:

a) *rådgivning i samband med ny- eller ometablering*: Detta skulle kunna ske med hjälp av något rådgivande organ, lokalt—regionalt. Vi föreslår arbetsnamnet »konsulent» med huvudsaklig inriktning på rådgivning i samband med t. ex. ombyggnad/tillbyggnad av jordbruksfastigheter eller motsvarande till turistanläggningar. Självklart skall också sådan rådgivning kunna ske när det är fråga om anläggning av mindre s. k. turistbyar och sådant. Inte minst är det angeläget från miljövardssynpunkt att berättigade estetiska krav kan tillgodoses inom ramen för rimliga kostnader. Till behovet av rådgivning hör givetvis också alla de marknadsföringsåtgärder, som det nyetablerade turistföretaget behöver ha. Speciellt måste här framhållas betydelsen av såväl brett upplagda som selektivt planerade informationskampanjer i utlandet. Denna del av marknadsföringen är särskilt svår för dem som med små anläggningar nyligen etablerat sig i en hård och besvärlig marknad.

Konsumenten kan också motiveras av behovet att överbrygga den »tröghetströskel», som naturligen finns hos människor inför tanken att etablera sig på ett helt nytt område. Ovanan att förhandla med myndigheter och enskilda utgör faktiska hinder, liksom en allmän ovana inom serviceyrket. Ofta kommer, speciellt vid nyetableringar, marknadsundersökningar att behöva göras. Detta borde den föreslagna »konsulentorganisationen» bäst kunna utföra.

b) Särskilda *kreditstödsåtgärder* kan i framtiden komma att behövas för att ny- eller ometableringar skall kunna ske.

c) Det bör enligt vår mening i alltmer utökad utsträckning arrangeras s. k. *paketresor*. Olika organisationer, resebyråföretag etc. har redan sådant. Det gäller här för de känsliga nyetablerade företagen att få kontakt med dessa organisationer och länkas in i dessa paketresekedjor.

d) Flera åtgärder måste vidtagas för att sänka de direkta resekostnaderna. Inte minst torde en satsning på billigare järnvägsresor kunna ge ett gott resultat och samtidigt vara ett steg i rätt riktning mot de problem, som en ökande biltrafik i dessa glesbygder (som ju är tänkta som fritids- och miljöreservat) kan skapa.

e) Nutidsmänniskan nöjer sig numera icke ens på sin fritid med fullständig inaktivitet. Vi tror att vi ökar attraktionskraften för såväl inhemsk som utländsk turism genom en satsning på *kulturaktiviteter*, dels av gammalt traditionellt slag, dels nytillskapade sådana som med större eller mindre anknytning till den aktuella bygden kan skapas och organiseras. Dessa kan variera från s. k. smalt exklusiva kulturinslag till bred allmänförströelse. Över huvud taget gäller att särskilt i fråga om utlandsturism framhålla de särskilda egenskaper och exklusiviteter i landskapet, i traditionen, i kulturen och inte minst i matvanor, som olika delar av vårt lands bygder kan erbjuda.

Svenska turisttrafikförbundet planerar under 1970 en speciell kampanj riktad främst mot svenska turistmarknaden i syfte att informera om konkurrenskraftiga alternativ till de utländska »solskensresorna». Det råder ingen tvekan om att dessa insatser ytterligare kan förstärka den tendens som redan kunde förmärkas under 1969, nämligen en ökad benägenhet hos svenskar att turista i sitt eget land. Vi delar helt denna syn och tycker att den är så viktig att ytterligare resurser bör ställas till förfogande. STTF har för budgetåret 1970/71 begärt ett anslag på 600 000 kronor för en fortsättning av 1970 års kampanj.

Vi hemställer med hänvisning till det ovanstående,

att riksdagen måtte

A. i skrivelse till Kungl. Maj:t begära

att motionen överlämnas till kommittén för »planering av turistanläggningar och fritidsområden» för att dess synpunkter skall bli beaktade i kommitténs fortsatta utredningsarbete,

att hos Svenska turisttrafikförbundet eller annat lämpligt organ begära förslag på snabbt verkande åtgärder som underlättar ny- och ometableringar för de mindre turistanläggningarna företrädesvis i glesbygd,

B. för budgetåret 1970/71 anvisa ett med 600 000 kronor

förhöjt anslag såsom bidrag till STTF:s fortsatta Sverige-
kampanj.

Stockholm den 28 januari 1970

Cecilia Nettelbrandt (fp)

Elias Jönsson (fp)

Sven Antby (fp)

i Ingemarsgården

Sven Gustafson (fp)

Thorvald Källstad (fp)

Sigvard Larsson (fp)

i Göteborg

i Umeå
